

“Als je ziet wat wij stoemelings hebben veroorzaakt...”: de gekste Belgische invloeden op de internationale muziekwereld

Schreef Kevin De Bruyne een hit voor Drake? En hadden The Beatles wel bestaan zonder België? In *'Belpop Bonanza Superstar'* gaan Jan Delvaux en Jimmy Dewit op wereldreis met de beste buitenlandse belpopverhalen. Alles wat je straks (niet) hoort in het theater.

“Jimmy, ik ben iets op het spoor.” Met stevige tred stapt Jan Delvaux (61) door de sneeuw Café Sport binnen, naast Het Depot in Leuven. Zijn jas is nog niet uit, of de eerste vraag op ons blad is al beantwoord: geraken de verhalen ooit op? Niet, dus. Het spoor in kwestie leidt naar twee Antwerpse broers die in de jaren 50 eigenhandig de rock-'n-roll importeerden vanuit de VS. Het volledige verhaal – met bijrollen voor Rocco Granata, Paul Simon en Soulwax – is voor de première op woensdag. Maar Delvaux blijft graven. “Het is een van onze mooiste verhalen tot dusver. De vijver is bijlange nog niet leeg.”

Dat mag een klein wonder heten. Met *'Belpop Bonanza'* zitten Delvaux en Jimmy Dewit (53) – aka DJ Bobby Ewing – aan vier theatershows, 25 'city specials', een hommage aan Will Tura, een verzadigde boekenkast en vele passages op radio en tv. Nu wagen de trivia-jager en de *superstar*-dj zich voor hun vijfde voorstelling in de internationale wateren van de Belgische popgeschiedenis.

“De premisse is: wat hebben wij als Belgen in zeventig jaar popmuziek betekend voor de wereld?”, zegt Dewit. “An sich zo goed als niks. We nemen ook altijd vanzelf een lilliputterhouding aan. Maar als je bekijkt wat we allemaal *stoemelings* hebben veroorzaakt, is dat toch wel prachtig.”

1. De Grote Vijf

Delvaux: “Als je kritisch bent, kom je aan welgeteld vijf Belgische wereldhits. Zoveel hebben de Britten en Amerikanen er elke week. En toch. Het is zoals Forrest Gump: links en rechts wandelen de Belgen per ongeluk de geschiedenis binnen.”

Die vijf wereldhits zijn: *Marina* van Rocco Granata, *Dominique* van Soeur Sourire, *Daydream* van Wallace Collection, *Ça plane pour moi* van Plastic Bertrand en *Pump up the jam* van Technotronic. “Je kan *Eviva España* van Samantha meetellen, maar dat is louter een Europees succes”, zegt Delvaux. “En dan vooral dankzij de honderden covers, want Samantha zelf kwam royaal te laat met haar vertalingen om er nog aan te verdienen.”

“Al die hits hebben één ding gemeen: er valt geen lijn in te trekken”, zegt Dewit. “Van Rocco Granata denkt iedereen dat hij een Italiaan is. *Ça plane pour moi* is de bestverkochte punksingle ooit, maar was eigenlijk half bedoeld als grap. Bij *Pump up the jam* was het meteen boel met de zangeres, omdat ze werd vervangen op de hoes, en *Daydream* is zo vaak gesampled in reclame dat alleen wij nog Wallace Collection kennen. En dan die zingende non: compleet absurd. Maar wel onze enige Amerikaanse nummer één, en ze won zelfs een Grammy. Als het iets aantoont, dan wel hoeveel toeval er nodig is om een wereldhit te scoren.”

2. Kassa kassa tot in Japan

Toeval, maar ook bijval. Vraag dat aan onze twee grootste wereldsterren: Adamo en Jacques Brel. “Geen kat in Japan die beseft dat hun grootste kersthit eigenlijk van een Belg is”, zegt Delvaux. “Adamo zong zelf een Japanse versie van *Tombe la neige* in. *Yuki ga furu* heet die. Onherkenbaar, maar het is daar zowat het tweede volkslied. Je vindt het in elke karaokebar. Adamo is een reus in Japan. Hij trad er al meer dan 500 keer op.”

Jacques Brel lag op zijn beurt aan de basis van één van de vijf grootste wereldhits van de jaren 70. “Zijn *Le moribond* is vertaald naar *Seasons in the sun* door Terry Jacks, een vrij onbekende Canadees. Hij wilde het eerst opnemen met een wereldberoemde groep – die onthullen we in de show – maar zij vonden het te soft. Dus Jacks deed het zelf. Hij kon niet geloven dat die single zo aansloeg. Er is een mooie foto van Brel en hij die het samen vierden.” Vandaag zeilt Jacks de wereld rond in een boot met de naam *Seasons in the sun*.

3. Diefstal en duistere zaakjes

Beter goed gejat dan slecht verzonnen, dacht Blur. Voor hun grootste hit *Song 2* haalden de britpoppers de saus bij dEUS. Dewit: “De gitaarriff komt recht uit *Fell off the floor, man*. Niemand die het doorheeft, maar leg die partijen naast elkaar en ze klinken identiek. Blur-zanger Damon Albarn heeft dat ook ruitelijk toegegeven, dus qua copyrights zit dat helemaal safe.”

Dat was bijna anders bij Drake, die vorig jaar een Belgische sample in het nummer *Wick man* stak. Bij de credits stond ene K. De Bruyne vermeld, dus dacht de Britse pers aan Kevin De Bruyne, een fan van de Canadese rapper. “Maar het gaat over Koen De Bruyne, broer van Kris”, vertelt Delvaux. “Hij speelde ook synthesizer in *Laat me nu toch niet alleen* van Johan Verminnen. Een talent, maar hij overleed vroeg, in 1977.”

Het was dus Hans Kusters, producer van onder meer Clouseau en Stef Bos, die telefoon kreeg van Drakes entourage. “Hoe Drake de sample vond, weet hij niet. Het ging ook maar om drie seconden.” Eerst weigerde Kusters het contract door de vele kleine lettertjes. Het team van Drake dreigde de deal af te blazen, maar omdat Kusters niet onder de indruk was, pasten ze de deal aan. “Het was allemaal een beetje duister.” Hoe dan ook is Koen De Bruyne vandaag postuum te horen bij de meest gestreamde artiest op aarde.

4. Zelfs de Fab Four zijn fan

“Wil je weten of we iets betekenen in de popmuziek, dan moet je kijken naar wat we hebben gedaan voor The Beatles”, zegt Delvaux. Best veel, zo blijkt. Met een niet onbelangrijke rol voor Toots Thielemans. “In zijn begindagen kocht John Lennon een Rickenbacker-gitaar in Hamburg, omdat hij die had gezien op de platenhoes van een Engelse jazzartiest, George Shearing. De gitarist in kwestie: Toots Thielemans.” Niet veel later pakten The Beatles hun eerste nummer één in de VS – nota bene ten koste van Soeur Sourire – en traden ze op voor 70 miljoen kijkers in *The Ed Sullivan show*. Met desbetreffende gitaar.

Op de vooravond van *The Ed Sullivan show* nodigde de grote baas van Rickenbacker hen in New York uit om zijn nieuwste gerief te testen. Toots Thielemans was ingehuurd om alles te demonstreren. “John kwam binnen en zei: *Hey, you’re that guy from the guitar*. Toots testte een twaalfsnarige gitaar en ze namen die mee voor George, die erop speelde op de volgende plaat. Zelf nam Toots nooit op met The Beatles, maar hij speelde wel mondharmonica op *Too late for goodbyes* van Julian Lennon, de oudste zoon van John.”

Nog een held van de Fab Four was René Magritte. In 1966 kocht Paul McCartney een werk van de Belgische surrealist: *Le jeu de mourre*. De appel op het beroemde schilderij werd het logo van Apple Corps, de platenfirma van The Beatles. Dewit: “Magritte is de meest rock-'n-roll-kunstenaar ooit. Alle grote bands gebruikten zijn werken als hoes, van Oasis tot The Rolling Stones. Paul McCartney kocht destijds dat schilderij voor 3.000 pond. Vandaag is het 3 miljoen waard, en hangt het aan zijn muur. Niet eens ingekaderd, maar aan een nagel boven de stoof.”

5. Pukkelpop heeft haar eigen ‘Irene’

Het verhaal achter *Irene* van De Mens is bekend: Frank Vander Linden schreef het als een versiertruc voor Irene Rossi, die in haar carrière al werkte voor de Ancienne Belgique en Couleur Café. Maar ook Pukkelpop heeft een Irene. Al heet ze daar Katrien.

“De Schotse band Mogwai heeft een nummer met de titel *Katrien*”, vertelt Delvaux. “Een instrumentale song, dus ik vroeg me af: waarom in godsnaam?” Blijkt dat het gaat over Katrien Delamotte, die in 1997 als 16-jarige op Pukkelpop werkte. Ze moest er Mogwai begeleiden en na het optreden hun setlist invullen op het Sabam-formulier. “Omdat dat nummer nog geen titel had, vroeg de zanger haar naam. En zo geschiedde. Pukkelpop-programmator Eppo Janssen viel uit de lucht toen ik het vertelde. Hij werkt al jaren samen met Katrien Delamotte, en het album waar het nummer op staat, is zijn favoriete plaat. Maar hij heeft al die jaren niet geweten dat het die Katrien was.”

“Overigens, aan *Irene* hangt nog een schoon vervolg. De echte Irene werkt tegenwoordig weer voor de AB. Vorige zomer boekte ze Pommeliën Thijs voor Boterhammen in het Park, en zij covert *Irene*. Zonder te weten dat Irene echt bestaat. Na afloop gingen ze samen op de foto. Een schoon moment, vind ik.”

6. Has Elvis entered the building?

Op hun posters steekt *Belpop Bonanza Superstar* een ex-vorst in een Elvis-pak, en op sociale media verkleedde ook Jan Delvaux zich als The King. “Ik wil graag benadrukken dat Jan in de show ook Elvis-

matig aanwezig zal zijn in een prachtig, 18 euro kostend, synthetisch kostuum”, aldus Jimmy Dewit. Is er dan een sterke Belgische connectie met Elvis Presley?

Delvaux: “Niet heus, maar er zijn twee bruggetjes. Elvis rijdt in de film *Love in Las Vegas* rond op een Honda-brommer. Aangezien de enige fabriek van Honda buiten Japan in Aalst stond, is de kans zeer groot dat hij op een Belgische brommer zat. En dan is er nog de prent *Double trouble* uit 1967 waarin Elvis in Antwerpen te zien was. Alleen was het niet de echte Elvis, maar een stand-in: Jos Clauwers, gitarist van de Antwerpse rockgroep The Jokers. Dat was zo slecht – of goed, zoals je wilt – dat het cult is geworden. Maar of The King ooit echt in België is geweest? Dat moet ik dringend eens uitzoeken.”

'*Belpop Bonanza Superstar*' gaat op 31 januari in première in De Roma (Antwerpen). Speeldata en tickets: belpopbonanza.be

Dennis Van Goethem